

Proloog

Het is woensdag, de laatste dag van juni 2005. De werkende inwoners van Londen zitten in treinen die voort denderen in de diepte onder de stad en lezen in de krant over de dreiging voor vliegtuigen. Terroristen plegen aanslagen op treinen in Rusland en Spanje, maar lijken de krakende ondergrondse van Londen te negeren.

Hoofdinspecteur recherche John Kerr brengt zijn dochter Gabriella naar Heathrow voor haar vlucht terug naar huis. Gabi is vijftien, ze woont bij haar moeder. Ze gaan met de ondergrondse, omdat Kerrs Alfa Romeo in de garage is en hij nog met Gabi wil lunchen voordat het vliegtuig vertrekt. Ze heeft weinig bij zich, alleen handbagage, haar vioolkoffer en een kleine tas op wieljes.

Even voor elf uur stappen ze in de halflege laatste wagon, op Highbury and Islington, een paar minuten lopen van Kerrs appartement. Ze rammelen richting het centrum. Gabi luistert naar haar iPod, Kerr doet een halfslachtige poging de *Metro* te lezen. In spijkerbroek, groen poloshirt en suède instappers geniet hij van een dag niet op kantoor, al voelt hij zich een beetje ongemakkelijk omdat hij mobiel onbereikbaar is totdat ze op Earl's Court weer boven de grond komen.

De zelfmoordterrorist komt hun wagon binnen op Euston, de tweede halte van de lijn. Hoewel er genoeg zitplaatsen zijn, blijft hij rondlummelen bij de dubbele deuren. Hij is iets ouder dan Gabi en krachtig gebouwd. Hij heeft een donkere huid en is glad geschoren, draagt een spijkerbroek, sportschoenen, een t-shirt met vlekken en een lange witte sjaal om zijn nek. Hij heeft ook een rugzak, maar dat is niet ongebruikelijk of verontrustend.

Niemand let op hem, ook Gabi niet. Kerr ziet hem meteen, want bijna twintig jaar inlichtingenwerk bij de Special Branch hebben zijn zintuigen gescherpt. Zijn lichaamstaal verradt de jongeman, zoals hij bij de deuren staat te draaien, zijn handen tot vuisten gebald in zijn broekzakken. Hij mompelt binnensmonds, zijn ogen schieten heen en weer.

Als de trein vaart mindert voor station Green Park klinkt er een luide *plop*. Mensen kijken nieuwsgierig op, niet angstig: ze kennen het geluid niet van een ontstekingsmechanisme dat afgaat. Maar John Kerr is in Israël en in Sri Lanka geweest om zelfmoordterroristen te bestuderen, en het geluid van een

ontstekingsmechanisme is hem even vertrouwd als een hondenfluitje. Alles springt op scherp als hij Gabi op de vloer van de wagon duwt en zich boven op haar laat vallen, de vader die zijn eigen lichaam gebruikt om zijn kind te beschermen op het moment dat de hoofdlading hen zal openrijten.

Maar er gebeurt niets. Kerr kijkt op. De man weet dat Kerr het weet. Hij raakt in paniek, worstelt om zich te ontdoen van zijn bom terwijl de deuren openschuiven. Hij rent weg van de wagon, nog steeds met zijn rugzak, als door een katapult afgeschoten in de richting van de uitgang, met Kerr op zijn hielen.

Het perron staat bomvol toeristen die op de trein wachten. De zelfmoordterrorist is snel. Kerr is bijna veertig, maar hij is atletisch gebouwd en in conditie. Hij ligt een halve wagon achter, maar loopt in als hij door het pad rent dat de zelfmoordterrorist voor hem baant en tegen de mensen schreeuwt dat ze aan de kant moeten gaan. Bij de uitgang doet de perronwachter een halfslachtige poging om de man tegen te houden met het bordje waarmee ze naar de machinist seint, maar hij slingert haar aan de kant alsof ze een kind is.

Het station ligt diep en de roltrap is lang. Op het perron begint Kerr de man in te halen, maar op weg omhoog raakt hij weer verder achter, ook al neemt hij twee treden tegelijk. Hij schreeuwt niet meer, om energie te sparen, maar halverwege is hij minstens een tiental passen achter en wordt de afstand tussen hen beiden groter. De zelfmoordterrorist werpt een blik over zijn schouder en lijkt verbaasd door Kerr's vastberadenheid. Dan, helemaal boven, als hij moet kiezen uit verschillende uitgangen, maakt hij een fatale fout. Hij springt over de poortjes heen en rent de tunnel in die uitkomt in Green Park. Maar in plaats van een sprint te trekken naar de vrijheid op open terrein, schiet hij het herentoilet in, in de hoop dat zijn achtervolger de verkeerde uitgang zal kiezen en hij in de verwarring kan ontsnappen.

Hij is niet snel genoeg voor John Kerr. Terwijl die over de poortjes vliegt alsof hij springveren onder zijn schoenen heeft, ziet hij de zelfmoordterrorist. Hij smijt de deur open en beoordeelt in een fractie van een seconde de situatie: drie man bij de urinoirs, een paar mannen in pak bij de eerste toilethokjes, uit op een blowjob voor de lunch. Achterin zijn doelwit.

Het tonen van zijn ID is overbodig. De mannen schieten weg en laten hem met de zelfmoordterrorist achter. De jongeman schuift de grendel voor de deur van het laatste hokje, maar die is niet bestand tegen een enkele trap en Kerr grijpt hem bij zijn keel voordat hij kan reageren. Hij dwingt hem achteruit op de toiletpot, de rugzak tegen de valpijp geklemd, en laat een regen van slagen neerkomen op het gezicht van de jongeman. Die vecht terug, wat precies is wat Kerr wil, want verzet betekent dat hij niet hoeft op te houden.

Hij kan doorgaan de man te straffen die heeft geprobeerd zijn dochter te vermoorden.

Hij sleept de zelfmoordterrorist het hokje uit naar de rij wastafels en slaat zijn gezicht tegen de spiegel. Een paar mannen met seks in hun gedachten komen het toilet binnen. Ze keren meteen om en haasten zich weer weg. Geen getuigen. De jongeman kreunt en biedt geen weerstand meer, maar Kerr ramt zijn voorhoofd keer op keer op een kraan. Hij hoort dat er iets breekt, bot, weefsel, misschien een oog, en het bloed van de jongeman vloeit samen met het water uit de kraan en besproeit hen beiden met een verdund rood.

De sjaal is al om de hals van de zelfmoordterrorist gewonden. Kerr trekt die strakker, wurgt hem en smijt hem terug het toilethokje in.

De schoonmaker heeft een stokdweil tegen de muur laten staan. Kerr breekt de stok doormidden en wikkelt het losse eind van de sjaal om de stok tot een tourniquet, die hij aandraait tot de man de strijd helemaal opgeeft. Hijgend buigt Kerr zich over de man en hij kijkt hem diep in de ogen. Het linkeroog ziet er inderdaad slecht uit, maar hij zal het niet meer nodig hebben. Buiten gilt ergens een jonge vrouw. Het hoofd van de zelfmoordterrorist valt slap op zijn borst. 'Jij wou mijn dochter vermoorden, stuk stront.' Het is onduidelijk of de man nog bij bewustzijn is, maar Kerr moet het hem zeggen: 'Hier hoor jij thuis.'

Hij houdt de tourniquet strak aangedraaid tot de zelfmoordterrorist dood is, laat hem dan op zijn buik op de vloer zakken en neemt voorzichtig de rugzak van zijn rug. Er zit een bom in, een verschroeid maar inactief plastic pakket vol wit poeder. Er zitten spijkers en schroeven in om maar zo veel mogelijk schade aan te richten, maar het is even dood als de maker. Kerr loopt het toilet uit, sluit de deur en belt het bureau.

De bom zal hem vrijpleiten van de moord. Als ze er tegen hem over zullen beginnen, zal hij zijn schouders ophalen en hen negeren, niet geïnteresseerd in juridische scherpslijperij. Voor hem is het een kwestie van wraak.

Vrijdag 15 juli 2005 is een dag van schuld afschuiven, bureaus leegruimen en stelling nemen in loopgraven. Het is zestien dagen na de moord en acht dagen na de verschrikking van 7/7. Terrorismebestrijders hebben een probleem: ze hebben de aanslagen op 7/7 niet kunnen voorkomen. Kerrs zelfmoordterrorist was een handlanger van de hoofddader Mohammed Siddique Khan. Hij kwam uit Batley in West Yorkshire en was, net als Khan, bekend als mogelijke dreiging.

John Kerr heeft de man geëxecuteerd die hen, als hij hem levend had gepakt, op het spoor had kunnen zetten van de zelfmoordterroristen voordat

ze aan hun afgrijselijke missie in Londen begonnen.

Tegen het einde van de ochtend wordt Kerr uitgenodigd om in de privé-vergaderzaal van de hoofdcommissaris 'kennis te maken met een paar mensen'. Er zitten drie mensen in burgerkleding om de vergadertafel, maar er staan zeven gebruikte kop-en-schotels, en er hangt een lading van verhitte discussies in de lucht. De koekjes zijn allemaal verdwenen, evenals de hoofdcommissaris en zijn medewerkers. Het verbaast Kerr niet. Het is weinig bevorderlijk voor je carrière om aan tafel te zitten met een werknemer die een moord heeft begaan. Niet wenselijk als je ooit nog eens een koninklijke onderscheiding in de wacht hoopt te slepen.

Kerrs ondervragers stellen zich voor als Beth, Hugh en Neil. Ze zijn blank, middenklasse, hebben geen achternaam en glimlachen alsof ze een kandidaat ontvangen in een talentenjacht. Hugh, de man van MI6, heeft een achtergrond in het leger, een gestroomlijnde kraag en glimmende schoenen; hij lijkt zo afkomstig van de paradeplaats. De vrouw is mager, heeft gebleekt stekelhaar en een tatoeage van een vlinder in haar hals. Kerr herinnert zich dat hij zeven, acht jaar geleden na een geheime informatiesessie van de inlichtingendienst kip madras met haar heeft gegeten en dat ze samen dronken werden van de rode wijn. Als Beth het zich al herinnert, laat ze niets blijken. Jaren van meeluisteren naar het gekeuvel van jihadi's gaat je niet in de kouwe kleren zitten. Ze is magerder dan destijds en de vlinder lijkt niet meer te fladderen.

Als ze rond de tafel zitten, waarbij Kerr als enige tegen het licht in kijkt dat door het raam naar binnen valt, begint de knul van MI5. Tot zijn tevredenheid constateert Kerr dat het geen verhoor is. Ze zijn allemaal blij dat de procureur-generaal heeft besloten geen vervolging in te stellen. Echt. Ze knikken en schakelen hun glimlach in en zijn blij voor Kerr dat hij niet in het beklagdenbankje zal hoeven te staan in de Old Bailey.

'Het moest wel zo gaan, toch?' zegt Kerr schouderophalend, 'aangezien jullie de hele zaak in de doofpot hebben gestopt.' De media hebben gezwegen over Kerrs actie, omdat niemand hun iets heeft verteld. Toen het lijk en de rugzak in alle haast waren verwijderd, had er eenvoudigweg nooit een poging tot een bomaanslag plaatsgevonden. De doofpot had ongetwijfeld een geweldig idee geleken tot aan 7/7.

Neil werkt tegenwoordig als verbindingsofficier met de politie. Hij draagt brede bretels en een horloge met veel meer wijzers dan een ambtenaar die slechts leiding geeft aan zijn eigen twee vierkante meters bureaublad nodig heeft. Sinds de laatste keer dat Kerr hem heeft ontmoet, heeft hij zich een aarzelend sikje aangemeten.

Er vindt nog wat meer ontwapenend gebabbel plaats om Kerr duidelijk te

maken dat hij in het gezelschap van vrienden verkeert. Ze gebruiken zijn voornaam veel, wat hem langzamerhand alarmeert. Kerrs collega's bij het US State Department noemen het 'decompressietijd', maar hier en op dit moment werkt het niet: de sfeer is om te snijden en Kerr heeft het allemaal al eens eerder meegemaakt.

Uiteindelijk is het Kerr die de bijeenkomst tot de orde roept. Hij weet dat ze hem één vraag willen stellen: waarom heb je de man gedood, terwijl je hem had kunnen arresteren? Een arrestatie had hen op het spoor van de zelfmoordterroristen van 7/7 kunnen zetten, zodat ze die aanslagen acht dagen later hadden kunnen voorkomen. Dat is geen loze gedachte, Kerr heeft erover nagedacht.

Dan maakt Neil de jammerlijke vergissing te zeggen dat hij het begrijpt: hij kan zich voorstellen hoe het moet zijn om je zo bedreigd te voelen. Hij zegt dat om indruk te maken op de anderen, alsof hij zojuist een gevecht van man tegen man heeft geleverd in Afghanistan. Maat het is een vergissing, net zoiets als tegen een kankerpatiënt zeggen dat je begrijpt hoe het voelt. Hij wil laten zien dat hij een man van de wereld is, terwijl hij gewoon de zoveelste idioot van Thames House is.

'John, we moeten onderzoeken wat je van die man te weten bent gekomen. Uitzoeken of er iets is wat we hadden kunnen doen om de aanslagen te voorkomen.' Als Neil 'we' zegt, bedoelt hij natuurlijk John Kerr. Ze willen van hem horen dat hij iets heeft ontdekt, en dat vervolgens gebruiken om hem op te knopen.

'Je wilt weten of we vrienden waren op Facebook voordat ik hem heb gewurgd?' vraagt Kerr vriendelijk.

'Niet echt, nee,' zegt Neil. 'Maar misschien... Ik weet niet... Heeft hij nog iets geroepen in die wagon voordat hij wegrende, bijvoorbeeld? Of in dat herentoilet, voordat... je weet wel? Een of andere aanwijzing?'

'Heb ik hem gemarteld voordat ik hem heb vermoord, bedoel je? Abu Ghraib in het herentoilet van Green Park?'

Hugh acht kennelijk de tijd gekomen om in te grijpen. Zijn nekspieren staan strakker in zijn overhemdkraag en zijn ogen zijn samengeknepen tot spleetjes. Hij ziet er niet langer erg ontspannen uit. 'Nou?'

'Nou, ik heb het verkloot,' zegt Kerr, wat hen nog meer irriteert. 'En de enige aanwijzing was een rugzak vol kunstmest en spijkers.'

Kerrs voor de hand liggende opmerking leidt tot een pauze waarin ze zich proberen te herstellen. Het gesprek ontwikkelt zich verkeerd, want het slachtoffer toont niet de juiste mate van boetvaardigheid. Wie had gedacht dat hij zo strijdbaar zou zijn?

Gedurende de woordenstrijd heeft Beth tot nu toe in stilte, met het hoofd gebogen, figuurtjes zitten tekenen. Misschien overpeinst ze wel dat ze destijds ternauwernood ontsnapt is. ‘Jouw man was een handlanger van Khan, dus misschien wist hij iets van hun plannen,’ zegt ze nu, terwijl ze fronsend kijkt naar haar vierkanten en cirkels, ‘dus waarom denk je dat hij het risico heeft genomen om alles voor hen te verknoeien?’

‘Jij bent degene die weet wat mensen denken, Beth, dus zeg jij het maar,’ zegt Kerr gemeenzaam. ‘Misschien was het wel gewoon ouderwetse ijdelheid... weet je, de drang om de eerste te zijn van alle debielen. Maar dat heeft hij me ook niet verteld. Voor het geval je je dat afvraagt.’

‘Nee, John, echt niet.’ Neil heeft het spoor weer gevonden. ‘Het is gewoon dat er heel veel vragen zullen worden gesteld. We moeten domweg weten of er iets is waarvan jij denkt dat we het hadden kunnen doen om die gruwel daad te voorkomen.’

‘Dat lijkt me nogal duidelijk, toch? Je had het gewoon niet in de doofpot moeten stoppen. Je had de mensen bewust moeten maken van de dreiging en ze moeten waarschuwen voor het gevaar. Als puntje bij paaltje komt, struikelen jullie altijd over de doofpot, Neil. Dat zouden jullie zo langzamerhand moeten weten.’

‘Jij weet heel goed dat we moesten zorgen dat het grote publiek niet onnodig bang werd.’

‘Jullie zeiden niets omdat jullie net daarvoor het bedreigingsniveau naar beneden hadden bijgesteld.’

‘Dat slaat nergens op.’

‘Hadden gezegd dat er geen directe dreiging was.’

‘Hoe dan ook,’ zegt Neil, ‘nu zitten we hier.’

‘Luister, ik moet leren leven met wat ik heb gedaan. Oké, misschien heeft 7/7 plaatsgevonden omdat ik die zelfmoordterrorist heb gedood. Die gedachte zal aan me blijven knagen. Maar jullie zullen moeten leven met de gevolgen van het feit dat je het geheim hebt gehouden.’

‘En een geheim moet het blijven.’

‘Is dat zo?’ Dat leidt opnieuw tot een stilzwijgen. Ze kijken hem strak aan, zelfs Beth heeft haar potlood neergelegd. En dan dringt het in een flits tot hem door. ‘Jullie denken dat ik mijn mond zal opendoen, hè?’ Hij lacht. ‘Ja, toch? Dat is het toch?’

‘Helemaal niet, we zitten allemaal in hetzelfde schuitje.’

‘Gelul. Het kan jullie geen barst schelen of die jongeman iets tegen mij heeft gezegd, jullie willen alleen maar weten of ik mijn mond zal houden. Daar gaat het om, of niet soms? Waarom vraag je dat dan niet meteen?’

‘Waarom heb je het gedaan?’ snauwt Hugh. Het is een laatste poging om hem op zijn plaats te zetten. ‘Hoe is het in je hoofd opgekomen om iemand te vermoorden, van wie je weet dat je hem in leven had moeten houden?’

Kerr kijkt elk van hen om de beurt aan. Hij weet dat ze geen van drieën een gezin hebben. ‘Vraag me dat nog maar eens als je kinderen hebt.’